

Rejestr żywych dawców

„Rejestr żywych dawców prowadzi Centrum Organizacyjno-Koordynacyjne ds. Transplantacji POLTRANSPLANT”. Dane dotyczące żywych dawców „zakład opieki zdrowotnej, w którym dokonano pobrania przekazuje niezwłocznie do rejestru żywych dawców” (Ustawa z dnia 1 lipca 2005 r. o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepianiu komórek, tkanek i narządów (Dz.U.169 poz. 1411 Art.15.1)). „Pomocnicze i specjalistyczne badania diagnostyczne” wykonuje się żywemu dawcy „bezpośrednio po pobraniu narządu”, „3 miesiące po pobraniu narządu”, „12 miesięcy do 10 lat (w kolejnych latach co 12 miesięcy) po pobraniu narządu” (Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 25 kwietnia 2006r. w sprawie rodzaju i zakresu badań żywych dawców narządu wykazywanych w ramach monitorowania ich stanu zdrowia (Dz.U. 06.83.579)).

Od 1 stycznia 2007 r. rejestr żywych dawców prowadzony jest wspólnie z innymi rejestrami ustawowymi na stronie: www.rejestry.net.

Informacje dotychczas wprowadzone przez użytkowników systemu do rejestru żywych dawców są niepełne. Stopień wypełnienia rejestru wyniósł 1 stycznia 2010 r. zaledwie 35%. 38% w przypadku dawców nerek, 32% w przypadku dawców fragmentu wątroby (Tabela 1, 2 i 3). Mała liczba informacji zgromadzonych w rejestrze uniemożliwia póki co merytoryczną i statystyczną analizę jakości i bezpieczeństwa pobierania narządów od żywego dawcy.

Tabela 1. Wypełnienie Centralnego Rejestru Żywych Dawców za lata 2007 – 2009.

	2007		2008		2009		Łącznie	
	Powinno być	Jest	Powinno być	Jest	Powinno być	Jest	Powinno być	Jest
Wpisów do rejestrów o dokonanym pobraniu	40	34 [85%]	41	38 [93%]	45	42 [93%]	126	114 [90%]
Badań bezpośrednio po pobraniu	40	10 [25%]	41	10 [24%]	45	6 [13%]	126	26 [21%]
Badań po 3 miesiącach od pobrania	40	5 [12,5%]	41	3 [7%]	33	5 [15%]	114	13 [11%]
Badań po 12 miesiącach od pobrania	40	9 [22,5%]	41	5 [12%]	- *	- *	81	14 [35%]
Badań po 2 latach od pobrania	40	5 [12,5%]	- *	- *	- *	- *	40	5 [12,5%]
							487	172 [35%]

* – nie dotyczy

Łącznie 35% wypełnienia rejestru żywych dawców.

NERKI

Tabela 2. Wypełnienie Centralnego Rejestru Żywych Dawców – dawcy nerki.

	2007		2008		2009		Łącznie	
	Powinno być	Jest	Powinno być	Jest	Powinno być	Jest	Powinno być	Jest
Wpisów do rejestrów o dokonanym pobraniu	22	16 [73%]	20	17 [85%]	23	20 [87%]	65	53 [81%]
Badań bezpośrednio po pobraniu	22	3 [14%]	20	5 [25%]	23	6 [26%]	65	14 [21,5%]
Badań po 3 miesiącach od pobrania	22	4 [18%]	20	2 [10%]	16	5 [31%]	58	11 [19%]
Badań po 12 miesiącach od pobrania	22	8 [36%]	20	5 [25%]	-*	-*	42	13 [31%]
Badań po 2 latach od pobrania	22	5 [23%]	-*	-*	-*	-*	22	5 [23%]
							252	96 [38%]

* - nie dotyczy

Łącznie 38% wypełnienia rejestru żywych dawców nerki.

WĄTROBA

Tabela 3. Wypełnienie Centralnego Rejestru Żywych Dawców – dawcy fragmentu wątroby.

	2007		2008		2009		Łącznie	
	Powinno być	Jest	Powinno być	Jest	Powinno być	Jest	Powinno być	Jest
Wpisów do rejestrów o dokonanym pobraniu	18	18 [100%]	21	21 [100%]	22	22 [100%]	61	61 [100%]
Badań bezpośrednio po pobraniu	18	7 [39%]	21	5 [24%]	22	0 [0%]	61	12 [20%]
Badań po 3 miesiącach od pobrania	18	1 [5,5%]	21	1 [5%]	17	0 [0%]	56	2 [3,5%]
Badań po 12 miesiącach od pobrania	18	1 [5,5%]	21	0 [0%]	-*	-*	39	1 [2,5%]
Badań po 2 latach od pobrania	18	0 [0%]	-*	-*	-*	-*	18	0 [0%]
							235	76 [32%]

* - nie dotyczy

Łącznie 32% wypełnienia rejestru żywych dawców fragmentów wątroby.

Od 3 października 2008 r. obowiązuje Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie odznak „Dawca Przeszczepu” i „Zasłużony Dawca Przeszczepu” (Dz. U. 168 poz. 1043). Wniosek o nadanie odznaki „Zasłużony Dawca Przeszczepu” wraz z odpowiednią dokumentacją Poltransplant składa do Ministerstwa Zdrowia, które wydaje legitymację i nadaje odznakę.

Dotychczas POLTRANSPLANT wysłał do Ministerstwa Zdrowia 94 wnioski o nadanie tytułu Zasłużonego Dawcy Przeszczepu, w tym 70 dla dawców narządów oraz 24 dla dawców szpiku. Ilość złożonych przez POLTRANSPLANT wniosków z podziałem na poszczególne ośrodki pobierające przedstawiają Tabele 4 i 5.

Tabela 4. Ilość wniosków o nadanie tytułu Zasłużony Dawca Przeszczepu dla dawców narządów z podziałem na ośrodki pobierające.

Ośrodek pobierający narząd	Ilość wysłanych wniosków
Katedra i Klinika Chirurgii Ogólnej i Transplantacyjnej AM Instytut Transplantologii AM Szpital Kliniczny Dzieciątka Jezus, Centrum Leczenia Obrażeń	24 wnioski
Katedra i Klinika Chirurgii Ogólnej, Transplantacyjnej i Wątroby AM Samodzielny Publiczny Centralny Szpital Kliniczny	20 wniosków
Katedra i Klinika Chirurgii Ogólnej, Naczyniowej i Transplantacyjnej AM Samodzielny Publiczny Centralny Szpital Kliniczny	13 wniosków
Katedra i Klinika Chirurgii Naczyniowej, Ogólnej i Transplantacyjnej Akademii Medycznej we Wrocławiu Akademicki Szpital Kliniczny im. Jana Mikulicza-Radeckiego	5 wniosków
Katedra i Klinika Chirurgii Ogólnej, Endokrynologicznej i Transplantacyjnej Akademickie Centrum Kliniczne – Szpital Akademii Medycznej w Gdańsku	4 wnioski
Klinika Transplantologii i Chirurgii Ogólnej, Szpital Uniwersytecki im. dr A. Jurasza w Bydgoszczy	2 wnioski
Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. M. Pirogowa Oddział Urologii i Transplantacji Nerek w Łodzi	1 wniosek
Klinika Nefrologii, Transplantologii i Chorób Wewnętrznych PAM SPSK nr 2 Pomorskiej Akademii Medycznej	1 wniosek

Tabela 5. Ilość wniosków o nadanie tytułu Zasłużony Dawca Przeszczepu dla dawców szpiku z podziałem na ośrodki pobierające.

Ośrodek pobierający szpik	Ilość wysłanych wniosków
Katedra i Klinika Hematologii, Onkologii i Chorób Wewnętrznych AM Samodzielny Publiczny Centralny Szpital Kliniczny	16 wniosków
Fundacja Urszuli Jaworskiej	3 wnioski
Katedra i Klinika Hematologii i Transplantacji Szpiku Śl. AM SP Szpital Kliniczny im. A. Mielęckiego	2 wnioski
Dolnośląskie Centrum Transplantacji Komórkowych z Krajowym Bankiem Dawców Szpiku	2 wnioski
Klinika Hematologii CM UJ Szpital Uniwersytecki w Krakowie	1 wniosek

Joanna Marcinkowska, Piotr Malanowski